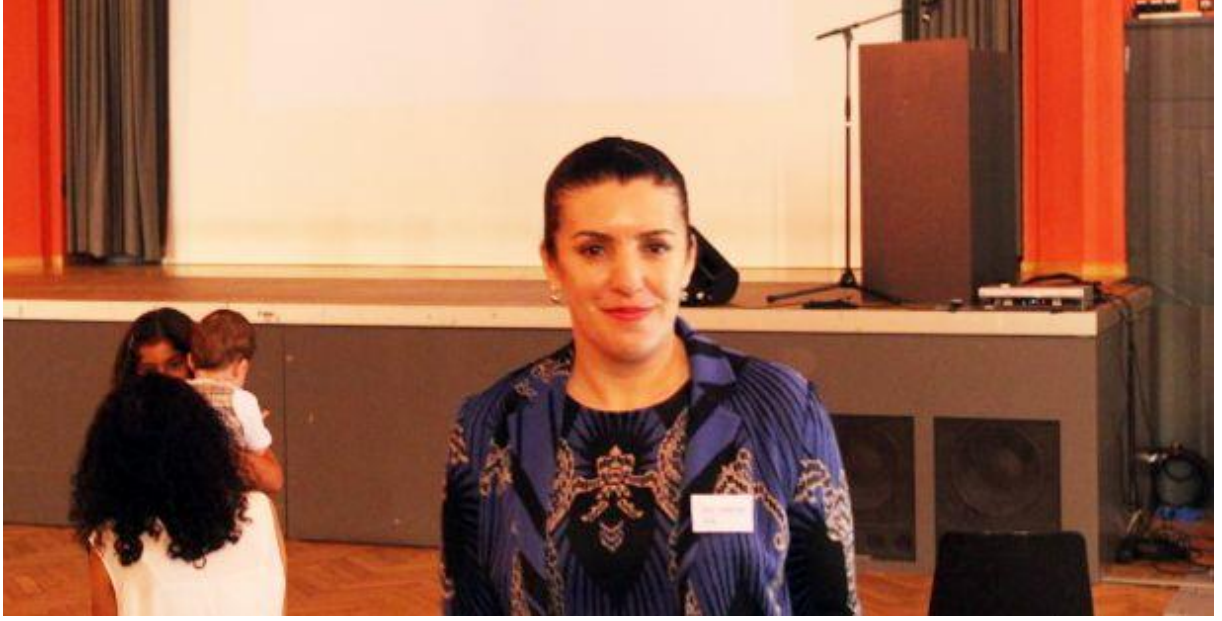

09 Eylül 2014 Salı 13:18

İsviçre'de göçmenler yaşlanınca nasıl yaşar?

Kültürlerarası Yaşlılık Sorunları Derneği konuya el etmek için kurulmuş...

Ş. Murat Özten / Demokrat Haber İsviçre

2013 yılında İsviçre'nin Basel kentinde Türkiyeli Göçmenler ve İsviçreliler tarafından kurulan Kültürlerarası Yaşlılık Sorunları Derneği (Verein für interkulturelle Altersfragen /VIA) ilk kitlesel etkinliğini geçtiğimiz Pazar günü Basel Toplantı ve Kültür Merkezi UNION'da gerçekleştirdi. Orada Demokrat Haber olarak, bitirme tezine seçtiği konu ile derneğin kurulmasına öncülük eden pedagoğ Elif Yıldırım'ı yakaladık ve kendisiyle Türkiyeli göçmenlerin ve konu üzerine kafa yoranların ilgisini çekeceğini düşündüğümüz kısa bir söyleşi gerçekleştirdik.

'BİR TABUTUN İÇİNDE DÖNERİZ ARTIK'

VIA nasıl bir motivasyonla kuruldu?

Derneğimiz Türkiyeli yaşlı göçmenlerin karşılaştıkları sorunların kültürlerarası diyalog yöntemi ile çözümlenmesi ve geleceğe yönelik bir altyapının hazırlık çalışmalarını başlatmak amacıyla 2013 yılında kuruldu. Yönetim kurulunda bu alanda deneyimi ve mesleki tecrübeleri olan Sibel Arslan, Marcel Borer ve Ursula Metzger ile birlikte yer almaktayım. Bu arkadaşlar dışında göçmenlerle çalışan kurumlar ya da yaşlılık sorunları üzerine uzmanlaşmış kişiler de derneğimizin fahri destekçileri arasında yer alıyorlar.

Aslında kuruluş hikayemiz benim bitirme tezini yazdığım ve bu alanda çalışan uzman arkadaşlarla fikir alışverişi yaptığım günlere dayanıyor. Bitirme tezim için konu ararken hasta yatağında Almanya'da ziyaret ettiğim Ağa Amca aklımda dolanıp duran tez konumun belirlenmesinde çok

etkili bir rol oynadı. Ağa Amca çok uzun konuşmasa da hep eskilerden, güzel günlerden, memleketteki kocaman evinden, evinin bahçesinden bahsederken, ne zaman dönmek istese dönemediğini anlatı. O anlattıkça aklımda dönüp duran şey 'Neden?' ya da , 'En uygun zaman ne zaman olabilir?' sorusuydu. Ağa Amca sorumu 'Bir tabutun içinde döneriz artık' , diyerek cevapladı. Üç ay sonra da kaybettik onu, o dilinden düşürmediği memleketine söylediği gibi tabutun içinde kavuştu.

Yaşlılarımızın dönüş isteklerinin neden gerçekleşemediğini araştıran bir tez hazırlamaya o dönem karar verdim.

İsviçre'deki Türkiyeli yaşlı göçmenler üzerine yapılmış araştırmaların yetersizliği, araştırmaların Almanca konuşulan bölgelerde, Almanya ve Avusturya'da yoğunlaşmış olması ve bu verilerin İsviçre'deki göçmen profilini ne kadar yansıttığı üzerinde düşünürken bazı gerçeklerle karşılaştım.

Ne gibi gerçeklerdi bunlar?

Mesela İsviçre'de henüz geniş bir yaşlı Türkiyeli göçmen kitlesi yok ve göçmen organizasyonları da bu soruna yabancı. Yalnız istatistiklerden görünen tablo gelecek on yıl içerisinde bu sorunla hepimizin acı bir şekilde karşı karşıya kalacağımızı gösteriyor. Bu beş yıl içinde artmaya devam eden yaşlı göçmenlerin sorunlarına hem göçmen kurumlarının hem de İsviçreli kurumların hazırlıksız yakalanacağını gösterdi bana.

Özellikle İtalyalı ve İspanyalı yaşlı göçmenlerin örgütlenmelerini tanıdım. Böyle bir çatı örgütlenmesinin gerekliliği konusunda ikna oldum. Yönetim kurulundaki arkadaşlarım Vormundschaftsbehörde'de (Vasilik Kurumu) çalışıyorlar. Onların tecrübelerinin de benim çıkarımlarımı doğruladığı noktada bu soruna hangi metotla yaklaşalım diye düşündük. Çözüm yolu olarak kültürlerarası diyalog yöntemini seçtik. Amacımız hem yaşlı göçmenlerimizi geleceğe hazırlayıp, hem de bu konunun İsviçreli ve Türkiyeli kurumlarca da erken zamanlı gündeme alınmasını sağlamak. Bu alanda bir altyapı çalışması hazırlamak, iki kültürün birbirinin benzerlikleri kadar farklılıklarını da tanımasını gerektiren bu yöntemle mümkün görünmekte.

Şu ana kadar derneğin kuruluşuyla ilgili ne tür reaksiyonlar aldınız?

2014 yılında Basel Kantonu'nda ilk proje başvurumuzu yaptık. Şu aşamada öncelikli hedefimiz göçmen kurumları ve doktorlar, psikologlar, politikacılar gibi hedef kitlemizle çalışan kesimde konu üzerinde bir farkındalık oluşturmak, ve bu çerçevede yaşlı ya da yaşlanmakta olan göçmenlerimizin ileride karşılaşılabilecekleri sorunlara bir ışık tutabilmek.

İlk organizasyonumuzla bunu başardık. Bunu takiben bu sene içerisinde üç ayrı toplantıda değişik kesimlerle bir araya gelerek bu duyarlılığı tabanda da geliştirmeye çalışacağız.

Yaşlılık ve bakıma muhtaç hale gelmek bizim toplumumuzda açıkça konuşulan şeyler değil. Gerçi, 'elden ayaktan düşmek' ile tarif edilen o aşamaya hep birdenbire gelinir, hazırlıksız yakalayabilir bizi. Bu hazırlıksızlığı memleketinizde ilişkiler içerisinde tolere edebilirsiniz, ama göçmen olarak yaşanan bu ülkede başta dil sorunu karşınıza çıkar, kültür farkları vs. pek çok sorun kapınızda beklemektedir.

Bu anlamda derneklerde ciddi bir ilgi var. Çeşitli toplantılar aracılığı ile pek çok konuda üyelerinin bilgilendirilmelerini istiyorlar.

İsviçreli kurumlar için de aynı durum söz konusu. Var olan çoğu haklarını ya da danışma imkanlarını hedef kitleye götürecek, anlatacak köprü görevi olacak bir organizasyon olarak bizleri selamlıyorlar. Son etkinliğimize bir Huzurevi, Kültürlerarası Bakım konusunda bir hemşireyi

katılımcı olarak gönderdi. Bu İsviçreli kurumlar açısından da konunun ciddiye alındığını gösteren bir tutum.

Türkiye kökenli İsviçreli politikacıların bu konudaki çabalarını yeterli görüyor musunuz?

İsviçre’de bu konu yaklaşık beş yıldır özellikle bilimsel çevrelerde tartışılıyor, son beş yılda çeşitli kongreler, sempozyumlar düzenlendi. Geçen yıldan itibaren İsviçre Parlamentosu yaşlı göçmenlerin sorunlarını öncelikli planlama konusu olarak belirledi.

Türkiyeli göçmenlerin henüz bakıma muhtaç yaşlara erişmemiş olması bizim topluluğumuzda bir atalet yaratıyor. Ama sorunu gören, geleceğe yönelik planlamalara başlayan arkadaşlarımız var. Önemli olanın bu çabaları bir çatı altında toplamak, gerekli lobi faaliyetlerini oluşturmak.

Kısa ve uzun vadeli hedefleriniz neler?

Aslında planlarımızı biraz da ihtiyaç belirleyecek. Şimdiki öncelikli hedefimiz duyarlılığı yaratmak, konunun hepimizi bekleyen yanını vurgulayıp ortak akıl yaratmak. Yaşlı göçmenlerle proje sürdüren arkadaşlar var, dağınık projeler var, bunları biraraya getirebilmek, benzer bir perspektifi hepsine kazandırabilmek hedeflerimizden biri.

Konunun ciddi bir bilimsel araştırma dahilinde incelenmesini çok önemsiyorum. İhtiyacı belirlemenin bir yolu da bu.

Türkiyeli göçmenlerin ya da onlarla çalışan kişi ve kurumların herhangi bir sorun baş gösterdiğinde çözüm için başvuracakları bir yapı gerekiyor. Derneğimiz bu alandaki boşluğun doldurulması amacıyla kuruldu ve çalışmalarını bu yönde sürdürmekte.

Quelle: www.demokrathaber.net/roportajlar/isvicrede-gocmenler-yaslaninca-nasil-yasar-h37835.html